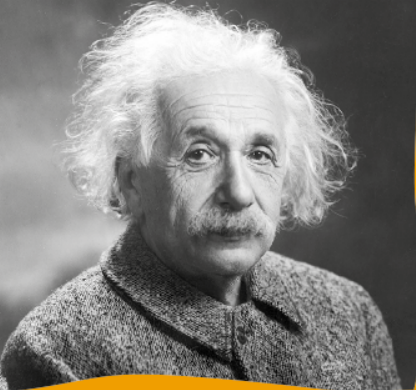

Jaka to
POSTAĆ?
SŁAWNI LUDZIE
atlas dla dzieci

Jaka to
POSTAĆ?
SŁAWNI LUDZIE
atlas dla dzieci

Copyright © Wydawnictwo SBM Sp. z o.o., Warszawa 2022

Tekst: Jarosław Górski

Opracowanie graficzne: Wioletta Kanik

Redakcja: Agnieszka Niegowska

Korekta: Zespół Wydawnictwa SBM

Wydanie I

Wydrukowano w Polsce

Wydawnictwo SBM Sp. z o.o.

ul. Sułkowskiego 2/2

01-602 Warszawa

www.wydawnictwosbm.pl

Spis treści

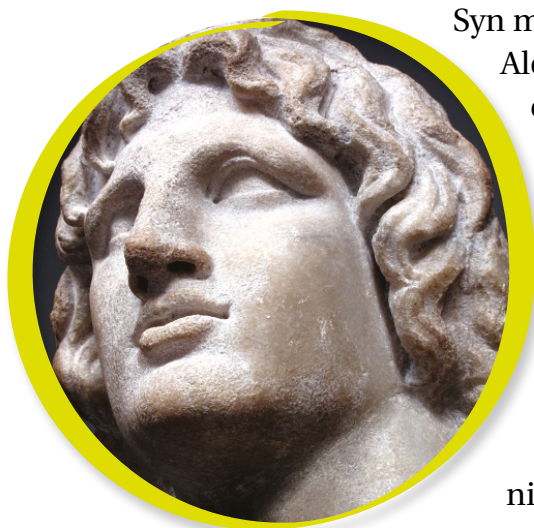
Aleksander Wielki	4	Frida Kahlo	68
Hans Christian Andersen	6	Karol Wielki	70
Joanna d'Arc	8	Katarzyna Wielka	72
Neil Armstrong	10	Martin Luther King	74
Arystoteles	12	Kleopatra	76
Attyla	14	Krzysztof Kolumb	78
Banksy	16	Konfucjusz	80
Ludwig van Beethoven	18	Mikołaj Kopernik	82
Napoleon Bonaparte	20	Astrid Lindgren	84
Gajusz Juliusz Cezar	22	Madonna	86
Coco Chanel	24	Nelson Mandela	88
Charlie Chaplin	26	Diego Maradona	90
Fryderyk Chopin	28	Marilyn Monroe	92
Agatha Christie	30	Isaac Newton	94
Czyngis-chan	32	George Orwell	96
XIV Dalajlama	34	Elvis Presley	98
Amelia Earhart	36	Rembrandt	100
Umberto Eco	38	Mayer Amschel Rothschild	102
Albert Einstein	40	J.K. Rowling	104
Elżbieta II	42	Maria Skłodowska-Curie ...	106
Alexander Fleming	44	Steven Spielberg	108
Anna Frank	46	William Szekspir	110
Rosalind Franklin	48	Nikola Tesla	112
Sigmund Freud	50	Greta Thunberg	114
Jurij Gagarin	52	J.R.R. Tolkien	116
Galileusz	54	Leonardo da Vinci	118
Gandhi	56	James Watt	120
Johann Wolfgang von Goethe	58	Siostry Williams	122
Vincent van Gogh	60	Wolter	124
Johannes Gutenberg	62	Bracia Wright	126
Edmund Hillary	64		
Homer	66		

Aleksander Wielki

(356 – 323 r. p.n.e.)

Aleksander Wielki na swoim koniu, Bucefale – fragment mozaiki *Bitwa Aleksandra z Dariuszem*

Syn macedońskiego króla Filipa, Aleksander, od wczesnego dzieciństwa pragnął zostać wielkim wojownikiem. Znał na pamięć poemat Homera, *Iliadę*, i utożsamiał się z jego bohaterem, Achillesem. Aleksandrowi, podobnie jak Achillesowi, wyrocznia przepowiedziała, że jego życie będzie krótkie, ale dokona w nim czynów, które nigdy nie będą zapomniane.

Kiedy w wieku dwudziestu lat Aleksander zastąpił na tronie zamordowanego ojca, Macedonia władała już niemal całą Grecją. Jednak młody władca nie zamierzał na tym poprzestać. Podjął natychmiast wyprawy wojenne przeciw największemu ówczesnemu mocarstwu – w ciągu pięciu lat wojska Aleksandra zajęły ogromne obszary Persji oraz jej azjatyckich i afrykańskich terytoriów. Wkrótce Macedończycy ruszyli na kolejną potęgę, Indie, z którymi stoczyli wiele zwycięskich bitew. W zasadzie wszystko wskazywało na to, że Aleksander podbije cały świat, ale... przepowiednia musiała się spełnić. Młody władca zmarł w wieku zaledwie 33 lat.

Pomnik Aleksandra Wielkiego
w stolicy Macedonii Północnej,
Skopje

Czy wiesz, że...

Tam, gdzie doszły
wojska Aleksandra, zaraz
pojawiali się greccy architekci,
rzeźbiarze, urbaniści. Wznosili
świątynie i zakładali miasta. Dzięki
temu możemy oglądać zabytki
greckiej kultury m.in. w Egipcie,
Syrii i Jordanii, Iranie,
Afganistanie, Pakistanie
czy Indiach.

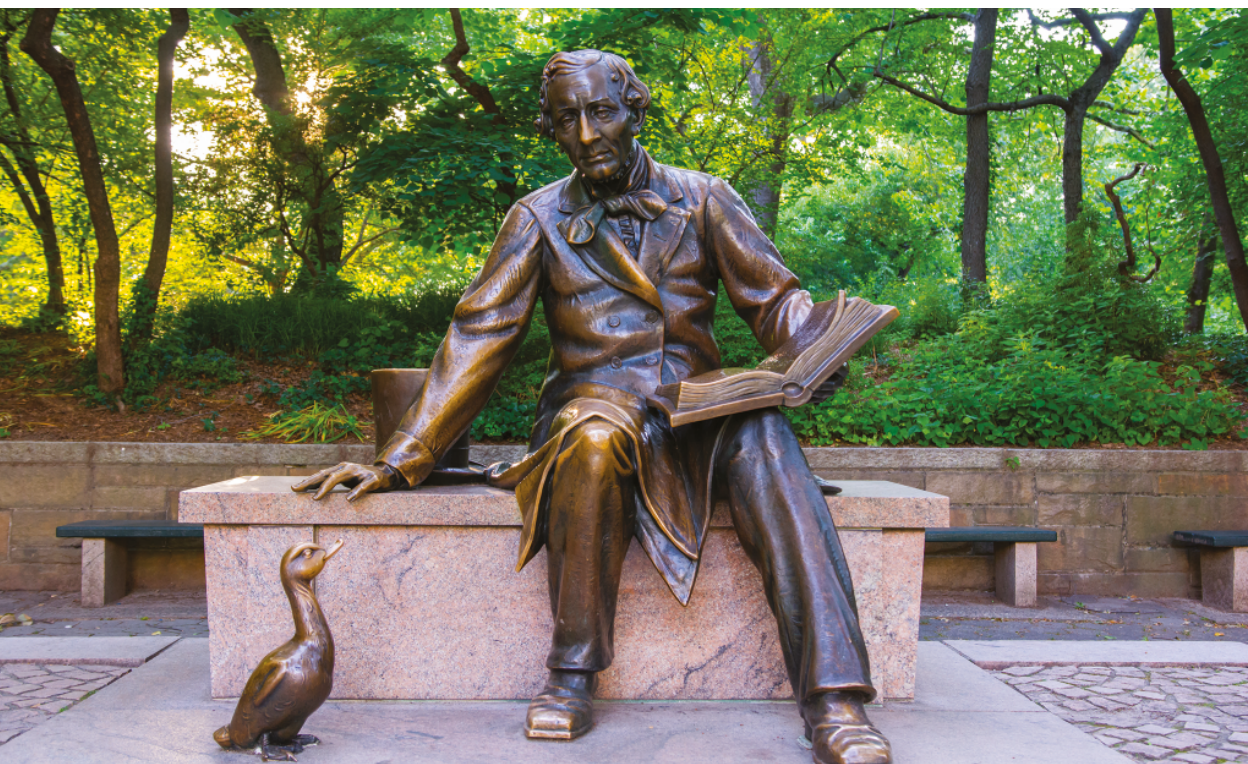
Hans Christian Andersen

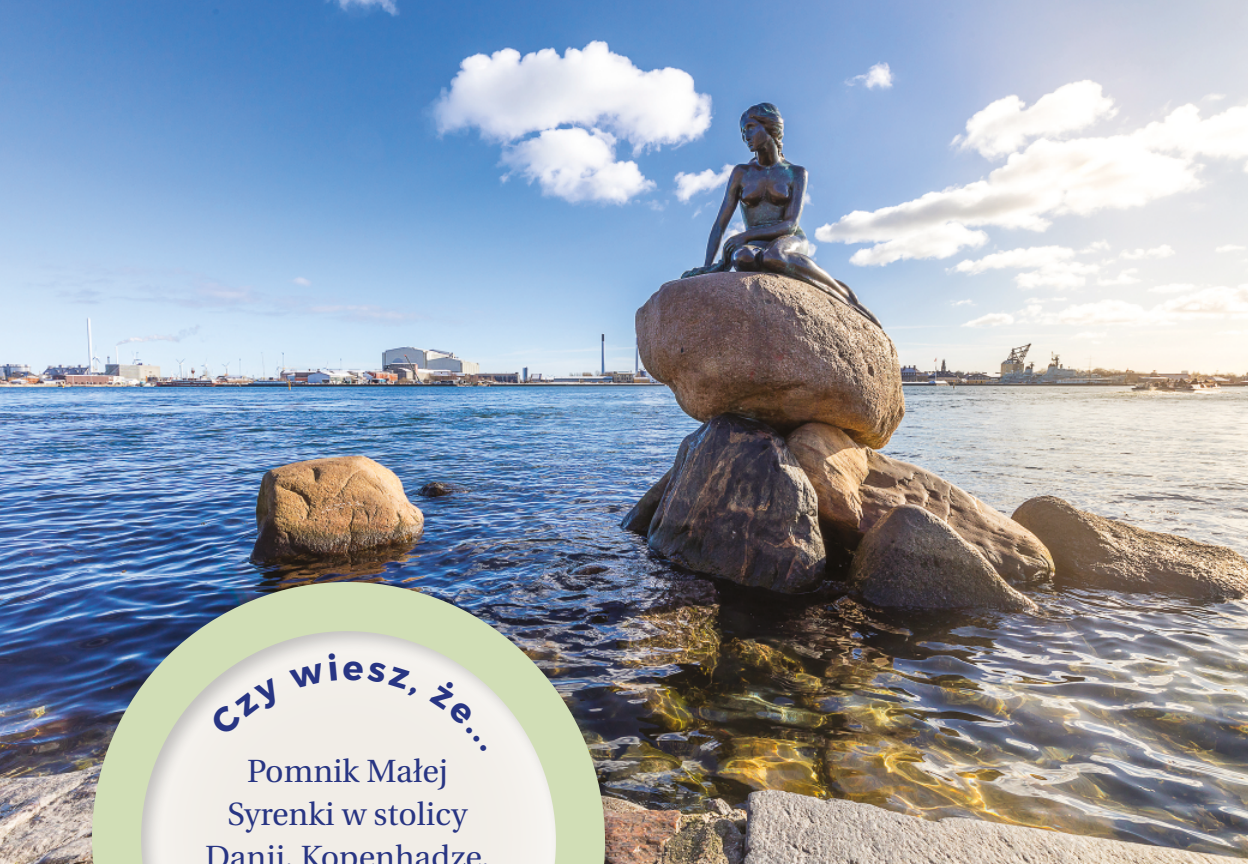
(1805–1875)

Duński pisarz Hans Christian Andersen odniósł ogromny literacki sukces, a jednak do końca życia czuł się pisarzem niezrozumianym i niedocenianym. Uważał siebie przede wszystkim za dramaturga, ale jego sztuki teatralne nie podobały się ani publiczności, ani krytykom. Powieści Andersena wydawcy odrzucali, a kiedy już jakąś udało się wydać, recenzenci nie szczędzili autorowi gorzkich słów. Tymczasem jego baśnie wydawano i sprzedawano jako utwory dla dzieci, podczas gdy on sam uważał, że dzieci nie są w stanie zrozumieć i docenić ich głębszego znaczenia.

Pomnik Hansa Christiana Andersena w Central Parku na nowojorskim Manhattanie

Czy wiesz, że...

Pomnik Małej Syrenki w stolicy Danii, Kopenhadze, stał się nieformalnym herbem tego miasta.

wzruszają się, czytając *Małą syrenkę*, *Calineczkę* czy *Dziewczynkę z zapalkami*, śledzą losy dzielnego ołowianego żołnierza czy Kaja i Gerdy z *Królowej śniegu* oraz śmieją się z cesarza oszukanego przez sprytnych krawców. A ponadto jego baśnie doczekały się niezliczonych adaptacji teatralnych, filmowych i telewizyjnych.

A jednak to właśnie dzięki dziecięcym czytelnikom Andersen zyskał nieśmiertelność. Od niemal dwustu lat kolejne pokolenia dzieci

Pomnik Hansa Christiana Andersena przed ratuszem w stolicy Danii, Kopenhadze

Joanna d'Arc

(1412–1431)

Joanna d'Arc w trakcie oblężenia Orléanu, Jules-Eugène Lenepveu, 1886–1890

Joanna d'Arc, miniatura z II poł. XV w.

Wojna stuletnia (1337–1453) rozgrywała się między Anglią i Francją na terytorium francuskim. I choć Anglicy musieli przeprawiać dużą część swoich wojsk przez kanał La Manche, to jednak im w tej wojnie częściej sprzyjało szczęście.

W 1415 roku odnieśli błyskotliwe zwycięstwo nad Francuzami pod Azincourt

i wydawało się, że prędzej czy później rzucą swego przeciwnika na kolana. Wśród Francuzów szerzyło się więc zwątpienie.

W 1429 roku w pałacu francuskiego następcy tronu Karola pojawiła się prosta, kilkunastoletnia dziewczyna

imieniem Joanna – twierdziła, że miewa widzenia aniołów i świętych oraz że sam archanioł Michał kazał jej pokonać Anglików i wygonić ich z Francji. Jak twierdzi legenda, Karol uwierzył dziewczynie i oddał pod jej komendę oddziały swego wojska. Armia Joanny wkrótce pokonała Anglików w licznych potyczkach i odbiła jedno z najważniejszych francuskich miast, Orléan. Wtedy to kolejne francuskie oddziały – nawet te, które wcześniej współpracowały z Anglikami – zaczęły przyłączać się do Joanny. W całym kraju wybuchały antyangielskie powstania. Gdy Anglicy schwytali Joannę, a potem spalili na stosie, patriotyczny entuzjazm jeszcze się wzmógł i Francuzom rzeczywiście udało się pozbyć Anglików ze swego kraju.

Pomnik Joanny d'Arc w stolicy Francji, Paryżu

Czy wiesz, że...

Joanna d'Arc
została w XX wieku
uznana za świętą
Kościoła katolickiego
i patronkę Francji.

Neil Armstrong

(1930–2012)

Władze amerykańskie traktowały rywalizację ze Związkiem Radzieckim o podbój kosmosu bardzo ambicjonalnie. Skoro przeciwnikom udało się wysłać pierwszego człowieka w kosmos, chcieli za wszelką cenę odnieść również

spektakularny sukces – miało nim być wysłanie załogowej misji na Księżyc.

Wiedzieli, że Sowieci także na tym zależą, więc bardzo się spieszyli.

I udało się – 20 lipca 1969 roku o godzinie 20:17 uniwersalnego czasu koordynowanego lądownik misji Apollo 11 z załogą w składzie Neil Armstrong, Buzz Aldrin i Michael Collins wylądował na powierzchni Księżyca.

O godzinie 2:56 dowódca misji, Neil Armstrong, jako pierwszy człowiek postawił nogę na powierzchni satelity Ziemi i zrobił pierwszy krok. Później dołączył do niego Aldrin. Astronauci zebrali próbki skał i pyłu księżycowego, a także za pomocą specjalnej aparatury dokonali pomiarów aktywności sejsmicznej Księżyca i jego odległości od Ziemi. Na specjalną folię złapali docierające do Księżyca cząsteczki wiatru słonecznego. Wszystkie zebrane próbki zostały potem dokładnie przebadane w laboratoriach na Ziemi.

Neil Armstrong przed samolotem X-15

Czy wiesz, że...

Cała wyprawa statku Apollo 11 trwała 8 dni, a astronauci przebywali na Księżycu 21 godzin 36 minut.

Start Apollo 11

Arystoteles

(384–322 r. p.n.e.)

Arystoteles – uczeń Platona, nauczyciel króla Aleksandra Macedońskiego – uprawiał filozofię w sposób tradycyjny: podczas niekończących się dysput w ateńskich ogrodach. Jednak inaczej niż jego poprzednicy, którzy nie cenili specjalnie pisma, wnioski z tych dysput zapisywał we własnych traktatach, z których większość przetrwała do naszych czasów. Arystoteles uważał, że świat rzeczy i zjawisk można poznać dzięki ludzkiemu umysłowi, wnioski jednak powinno się wyciągać z istniejących przesłanek.

Platon i Arystoteles, fragment malowidła ściennego Rafaela Santi, *Szkoła ateńska*

